

ეროვნული
ბიბლიოთეკა

ბრტაროზი

„ბრტაროზი“-ს მიერ შესრულებული ხუთწლიანი გეგმა

ს უ თ ი წ ე ლ ი

სუთი წელია,

რაც ჩვენი შურნალის პირველი ნომერი ყუმბარასავით გასკდა ჩვენი მტრების ბანაკში.

სუთი წელია,

რაც ჩვენი შურნალი განუწყვეტილად ატარებს საბჭოთა იუმორისა და სატირის დროშას.

ამ ხნის განმავლობაში ჩვენ, მისი ხელმძღვანელები და თანამშრომლები გამსჭვალულნი ვიყავით ერთი აზრით და ერთი მიზნით — ჩვენც შეგვეტანა ჩვენი წვლილი იმ დიად სოციალისტურ აღმშენებლობაში, რომელსაც დაუღალავი შრომით და თავგანწირული ბრძოლით აწარმოებენ მუშათა კლასი კომუნისტური პარტიის ხელმძღვანელობით.

„თავის ქება კიტრათ ღირს“, ამბობს ხალხური ამდაწა და ჩვენც ამ თქმულებას გავამართლებდით, რომ ჩვენი შურნალის მნიშვნელოვან მიღწევებთან ერთად საკმაოდ ნაკლებად ვანებებაც არ ვამჩნევდეთ და მათ შესახებ თქვენს წინაშე „პირში წყალს“ ვიგუბებდეთ.

აღსანიშნავია, რომ იუმორისა და სატირის მნიშვნელობა საბჭოთა პირობებში უფრო მეტია, ვინემ ეს ზოგერთ „განათლებულ“ ხალხს ზგონია.

მათ აღზად არ ესმით, რომ დღეს, კლასობრივი ბრძოლის გამწვავების პერიოდში და თვითკრიტიკის გაშლის პროცესში იუმორისა და სატირის მნიშვნელობა უფრო მეტია, ვიდრე ოდესმე (მათ აღზად არ უგემიათ იუმორისტის გააღმასებული და გესლიანი კალმით გამოწვეული სიმწარე).

არის ისეთი ხალხიც, რომელიც იუმორისა და სატირის საგან მხოლოდ სიცილს მოელის.

სიცილი ერთ-ერთი თვისებათაგანია იუმორისა. საბჭოთა იუმორსაც უნდა ახასიათებდეს ეს თვისება; ჩვენ გვინდა სიცილი სადი და გონიერ, მაგრამ პროლეტარული იუმორისა და სატირისათვის სიცილი მაინც არ არის მთავარი, არამედ მთავარია ის, რაც საზოგადოთ საბჭოთა ბრძენის დანიშნულებას შეადგენს.

იღგა თუ არა ჩვენი შურნალი თავის სიმაღლეზე? ასრულებდა თუ არა ის თავის დანიშნულებას ამ ხნის განმავლობაში?

ამ კითხვებზე პასუხი ერთია:

— კი.

ეს იმას არ ნიშნავს, რომ ჩვენ შეცდომები არ გვქონოდა, რომ ჩვენ წარსულში არ „წაგვეჩოქებინათ“ — არამედ ეს იმას ნიშნავს, რომ ჩვენ „სასირცხლო მარცხნი“ არ გვქონია, ჩვენი მიზნისა და დანიშნულებისათვის არ გვიღალატნია.

დღეს ჩვენი შურნალის მკითხველთა რიცხვი დაახლოებით 40.000 აღწევს. არც ერთ მკითხველს დღემდე (სიტყვიერათ თუ წერილობით) ჩვენთვის არ მიუთითებია ისეთ შეცდომაზე, რომელიც „მიუტოვებელ ცოდვად“ ჩაიწერებოდა ჩვენი მუშაობის „დებეტში“. ჩვენ ვთხოვეთ ანკეტების საშუალებით მათ აღენიშნათ ჩვენი შურნალის დადებითი თუ უარყოფითი მხარეები... და ისინიც ესებინათ მთელ რიგ საკითხებს, რომლებსაც კავშირი აქვთ ჩვენი შურნალის არსებობასთან. მათი უმრავლესობა უმთავრესად მოითხოვს შურნალის სახელწოდების შეცვლას, ტენსიურად მის გაუმჯობესებას და აუცილებელ საჭიროთ სთვლიან ფერებზე ბეჭდვას.

— ჩვენ მოვითხოვთ, — გვწერს მუშა — მკითხველთა ერთი ჯგუფი, რომ ერთად ერთი იუმორისტული შურნალი საქართველოში იღგეს თავის სიმაღლეზე“.

რედაქცია აღტაცებით ეგებება მკითხველთა მოთხოვნას და სავსებით იღგეს მათ შენიშვნებს, მხოლოდ, საჭიროა ითქვას — შეგვძლია თუ არა ასლოდ მომავლისათვის მათი მოთხოვნის შესრულება, შევძლებთ თუ არა შურნალის ტენსიურად გაუმჯობესებას, ფერებზე ბეჭდვას და, რაც მთავარია, მისი იდეოლოგიურ - მხატვრული ღირებულების აწევას?

უნდა შევძლოთ.

ამისათვის საჭიროა შესაფერი პირობების შექმნა, საჭიროა მეტი ყურადღება და თანაგრძნობა საბჭოთა და საზოგადოებრივ ორგანოების, საჭიროა მკითხველთა, თანამშრომელთა და შურნალის რედაქციის შორის მჭიდრო კავშირი... ასეთ პირობებში რედაქციისათვის სიტყვა და სპეციალური ერთი იქნება. ჩვენ ვიცით, რომ შურნალის გარშემო დაირაზმებიან მტრები; ჩვენ შორის იქნება გამწვავებული ბრძოლა მუშაობის საშუალება - სასიცოცხლო შეგვებრძოლება, გვექნება შეტევა ხან მარჯვნივ, ხან მარცხნივ, მაგრამ ჩვენ მაინც ბრძოლის წითელ დროშას ხელს არ გაუშვებთ იმ რწმენით და იმედით, რომ მშრომელთა ფართო ფენების დახმარება არ მოგვაკლდება.

სალამი ძვირფას მკითხველებს.

რედაქცია.

ასე ფიქრობდა...

— რამდენიმე ნომრის შემდეგ დაღვეს სულს!

ანონიმური ბარათი ტარტაროზს

შენი პირველი ნომერი გამოვიდა ხუთი წლის წინ, 16 ნოემბერს.

ეს იყო 1924 წელს, ნოემბრის პირველ რიცხვებში. — კიდეც ახალი უბედურება, აწ აღარ მოგვასვენებს ეს წყნელი „ტარტაროზი“. განა მწუხარება არ გვეყოფოდა, რომ ესეც დაგვემტა! — ვფიქრობდი მე, მაგრამ ჩემი მეგობრები მანუგეშებდნენ:

— ნუ გეშინია; გამოვა სამი-ოთხი ნომერი და შერევაქრება; ვერ იარსებებს, უღელური იქნება. და მეც იმედი მქონდა, რომ შენ მალე დაიხურებოდი, აღიგებოდი პირისაგან მიწისა.

— არა უშავს, — ვანუგეშებდი თავს, — ორკვირეულია, თვეში მხოლოდ ორჯერ გამოვა; მალე ჩაიხრჩვება, ამ წელიწადს ვერ გადიტანს!

და, მართლაც, თითქოს გამართლდა ჩემი იმედი, 1925 წლის დასაწყისში გვერდები შეგითხელდა — რვა გვერდით გამოდიოდი. იმედი მომეცა, მაგრამ...

რამდენიმე ნომრის შემდეგ ისევ ვახდი 16 გვერდი. ყურები ჩამოვყარე, მაგრამ თავს იმით ვანუგეშებდი, რომ თავში ისევ ორჯერ გამოდიოდი მხოლოდ.

— რაც ხანია სულს დაღვეს! — ისევ ვანუგეშებდით ერთმანეთს მეგობრები.

მაგრამ ერთ მშვენიერ დღეს (როგორც ასეთ შემთხვევაში იტყვიან ხოლმე), შენ მოულოდნელად გამოაცხადე, რომ:

„ამიერიდან შურონალი „ტარტაროზი“ გამოვა ყოველკვირეულად“.

კი წარმოიდგენ, თუ რა თავზარს დაგვეცემდა ეს სამწუხარო ამბავი.

ასე გრძელდებოდა დიდხანს. ჩვენს იმედს შენი სიყვდილის შესახებ ჯვარი ესმებოდა, მაგრამ...

ინედს მაინც არ ვკარგავდით, რომ შენ დაიხურებოდი.

— 1925 წელს ველარ გადაშორდება! — ვიტყვოდი ხოლმე, როცა წაგეკითხავდით.

ისევ იმედის გაცრუება.

1926 წლიდან შენ უფრო და უფრო გაუმჯობესდი, გაძლიერდი და იანვრიდანვე დაიწყე ფერად საღებავებით ბეჭევა.

ამ ამბავმა ისე იმოქმედა ჩვენზე, რომ დავკარგეთ ყოველივე იმედი და შეგუირვით ჩვენს უბედურებას.

მაგრამ ერთ მშვენიერ დღეს (და ეს დღე მართლაც მშვენიერი იყო მაშინ ჩვენთვის), 1926 წ. 16 მაისს „ტარტაროზი“ — № 48-ში შენ შეგითხელდა გვერდები და ნაცვლად 16 გვერდისა, გამოდიოდი 8 გვერდი.

ეს იყო, როგორც შენ იმავე ნომერში სწორი ბრძანებაში, რეჟიმ-ეკონომიის გამო, რომ სხვებისთვის თვალსაჩინო მაგალითი მიგეცა მომჭირნეობის გასატარებლად.

— რეჟიმ-ეკონომია კი არა, სულს ჰღაფავს და იმისა ეს ბოდიში! — აღტაცებით ვამბობდით ჩვენ და დატყინოდით:

— გაგიბნელდა გვერდები ფარგასავით ხომ? მალე დაიხრჩვები, მალე! — და ჩვენ ბრანსა და სიხარულისაგან ფეხქვეშ გსრესავდით.

ყოველ კვირა დღეს მოველოდით შენს გარდაცვალებას, მაგრამ იმედი არ გამართლდა.

და, ვაი ასეთ ხანმოკლე ჩვენს სიხარულს, ორი თვის შემდეგ, 18 ივლისს გამოვიდა შენი № 57 16 გვერდით.

ყუმბარასავით გავარდა რისხვით ჩვენს ქაჩალ თავზე ეს ამბავი.

ხანდახან, როცა ერთი ფერის საღებავით გამოდიოდი და შენი ნომერი, ჩვენ, უგუნურებს, იმედი გვებადებოდა!

— ჰა, მეონი იწყება მისი აღსასრული!

მაგრამ 1927 წლიდან შენ დაიწყე კონკურსების გამოცხადება და სპეციალური ნომრების გამოცემა, რამაც შენ კიდეც მეტად გაგაძლიერა, ხოლო ჩვენ კი, პირიქით, სამარე გავვითხარა.

— რაც უნდა მოხდეს, „ტარტაროზს“, არ ელირსება ასი ნომერი! — ხშირად ვინუგეშებდით თავს.

მაგრამ, როგორც ყოველი იმედი, ეს იმედიც გავგონამტვერდა 1927 წ. 15 მაისს, როცა შენ გამოვიცი ასი ნომრის გამო „ტარტაროზი“ — ს საიუბილეო ნომერი 32 გვერდით და დავვანახვე შენი ლაშქრის ძლიერება.

იმედს ჯვარი დაგვსვა.

მძულდი, მეჯავრებოდი, მაგრამ მაინც ვკითხულობდი შენს ყოველ ნომერს, რომ შიგ მენახა შენი დაუძლიერებისა და აღსასრულის მოახლოების ნიშნები.

მაგრამ ამოდ. რაც დრო გადიოდა, შენ უფრო ვაკაცდებოდი, თავისს საკუთარ შეცდომებზე, რაც ჩვენს სულელებს ასე გვხარებდა, შენ სწავლობდი და იძენდი გამოცდილებას.

ასე გავიდა 1928 წელი.

1929 წლის დასაწყისში, მეგონა ჭკუა ნასწავლი მქონდა — აღარ ვოცნებობდი შენს დახურვაზე, მაგრამ შენმა სამმა ნომერმა, რომლებიც სახვევ ქალაღზე გამოვიდა, ისევ იმედი მოგვცა, რომ შენ, მართლაც უნდა დაგვლია სული მაშინ.

— ხა-ხა-ხა-ხა-ხა!.. გვედირსა როგორც იქნა! — გვიხაროდა ჩვენ, როცა სააფიშო და სახვევ თხელ ქალაღზე დაიბეჭდა შენი სამი ნომერი, (№№ 8, 9 და 10).

მაგრამ ჩვენ იმედი როდის გავგმართლებია, რომ მაშინ გავგმართლებოდა?! ორი ნომრის შემდეგ, შენ ისევ განაგრძე ძლიერდობის ღი წინსვლა.

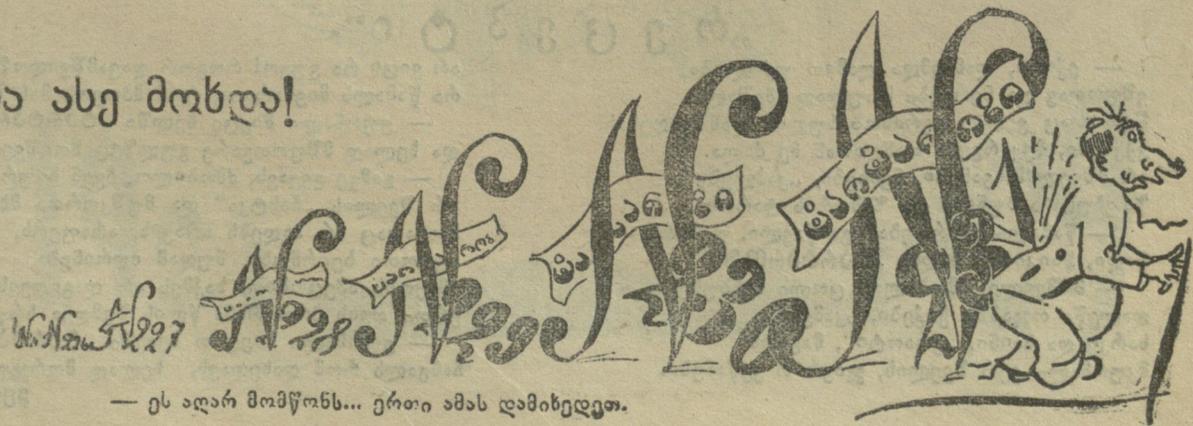
ესლა რა უნდა ვსთქვა. სინამდვილე თავისთავად ლაპარაკობს ყველაფერს.

მე სხვა რა დამჩინია!

„ტარტაროზის“ ხუთი წლის თავის აღსანიშნავად ვიხიდი ანაფორას და ვიპარსები.

ყოფილი მღვდელი ათანახე.

და ასე მოხდა!

— ეს აღარ მომწონს... ერთი ამას დამიხედეთ.

„ტარტაროზი“-ს ხუთი წელი

ხუთი წელია,
თითქმის უგეგმო,
ვზომავდი მიწას
უწულ-უჩეჭმით,
მეჭქირა ხელში
ბასრი ჩანგალი,
ბევრმა იგემა
მისგან კანკალი,
მღვდელი თუ ბერი,
სტაროსტა, მნათე
მის გამო ნაძრახ
სიცოცხლეს ათრევს,
რეკავენ ზარებს,
აღებენ ტაძრებს,
მაგრამ მით ესე
რა შავ ქვას აძლევს,
თუმცა შავი ქვა
ან მარგანეცი
დიდი სარფაა,
საქმე ასაკეცი:
ის ინდუსტრიის
ქვა-კუთხედი,
მთლად ჩვენი ყოფის
მეოთხედი,
შესაძლო არის,
ნახევარიცა,
რომ მივუმატოთ
ნავთიცი—მარილსა,
და ყველას შენდევ—
რკინას—ნახშირს,
მით ინდუსტრიას,
დღეს ედგმის ძირი!
მაგრამ თან დღეს ეს
საქმე ყოველი
სწრაფად მიდის წინ
ტემპით ცხოველით,
მანქანასავით
აწყობილია...
დღეს სიკვდილიც კი
უფრო ტკბილია,
ვიდრე ძველს დროში
ყოფნა დასჯილი,
ბევრი უაზრო
შრომით გარჯილი.
რევოლიუციამ
ძველი წარეცხა
და ახალ ყოფის
მხარებელ მერცხლად
წამოაყენა
ხუთი წლის გეგმა,
სოციალიზმის

ერთ ქვეყნად შექმნა!..
ჯერ კიდევ ბევრი
მხარე თუ ხალხი
არიან ბნელში,
ცხოვრების ჩარხი
მათთვის უკუღმა
ისევ რომ ბრუნავს:
მათ კაპიტალი
წელში ცხრად ჰლუნავს!..
შოლოთ რომ ხედება
საბჭოთა კედლებს,
მუშათა მტრები
მიჰგავან „დედლებს“!
და უილაჯოთ
ძირს ჰხრიან თავებს,
როს ხედვენ გამრჯელ
მუშათა მკლავებს,
ხუთ წლიან გეგმის
ამასრულებლებს,
შემოქმედების
ფოლადის ხელებს,
წითელ საზღვრების
ერთგულად მცველებს!
ხოლო ის უფრო
საქმეს უძნელებს,
რომ იქაც, შინაც
ჰყავთ ამბოხები:
მტრულად უბღვერენ
ღარიბთ ქოხები,
მდიდრულ სასახლეთ
დამოქრებულნი!
შიშისგან უფრო
უსქდებთ გულნი,
როცა ჩვენს შურნალს,
წითელს „ტარტაროზს“,
ამ ხალისიან
შრომის ავგაროზს,
ამოძრავებულს
და მოქმედს ხედვენ!
შიშისგან ენის
დაძვრას ვერ ბედვენ,
იწერენ პირჯვარს
(ვით შეენის მშოშარს!)
როცა ტარტაროზს
ეს პირჯვრის წერა
პირზე სიცილს ჰგვრის
და აღმაცერად
დაჰყურებს იმათ
მოლოცილ სახეთ!
თუ არა გჯერათ,
მოღით და ნახეთ!

თვითონ „ტარტაროზს“
ეს ეცინება:
იცინის ღამით,
იცინის დღით,
იცინის მთელ დღე,
მთელ სიცოცხლეში:
ქვეყნად ამდენი
დაგროვდა ლეში!
ემიგრაცია,
გენერალთ ხროვა
ყველგან გასწვივის
„ახ, როდის მოვა
მეორედ მოსვლა,
განკითხვის დღენი:
წაშავდებიან
აი, ესენი!..
და საბჭოთაქენ
აშვერენ ხელებს:
კომუნისტები
ამ ხალხს ახელებს!
ბევრს მისგან უკვე
სიმწრით ახველებს,
უქენჯნის გულსა
და უნაღველებს...
„ტარტაროზი“ კი
იცინის მათზეც,
ამ დაკარგულ და
დაცემულ ხალხზეც:
შინაურებზე, გარეულებზე,
კონტრრევოლიუციის
მზარეულებზე!
თუმცა იმათი
სამზარეულო,
სასახელო თუ
საგვარეულო,
განწირულია,
გაბახებული,
და ჩვენგანც უკვე
ყბად-აღებული!
ეგ ყბად-აღება
და გაბახება
დღეიდან უფრო
გეგმითაც ხდება:
„კამპანიები“
იქნება ბევრი
და დაიცლება
ურიცხვი ქვეყრი,
ღვინით კი არა,
მელნის ტბებითა!..
(თუ გავუძელით
სიცილს ყბებითა!..) ნაო..

„რ ე ც ე პ ტ ი“

— ექიმო, დამჩემდა ღამით უძილობა,
ვუფოთავ და ნერვები სრულად ამეშალა,
წუთითაც ვნღარ ვგრძნობ სულის დამშვიდებებს,
ვპკნები, შეკარგება თანდათან მე ძალა.
არ მშველს: ვანები, ნემსები, „კაპლები“,
„ვაფხულის ბუნება და ზამთრის ტაროსი...
— წამალი გჭირდება? გასწავლი, უებარს:—
წადი, წაიკითხე საღმე „ტარტაროზი“.
— მიშველდე, ძმობილო: ცოლი მენსუბება,
დაღეწა ოჯახში ჭიკები, სკამები,
ხარკე და ხაინი, „კრაოტი“, მაგიდა;
მკურნალი ვერ მშველის, ჯავრით ვეწამები.

არ ვიცი რა ვუყო! როგორ დავამშვიდო?
რა წამალს მივმართო, რომ ჰპოვოს მან შვევა?
— შურნალი მიეცი ხელში „ტარტაროზი“
და ხელად მშფოთვარე გულზეც მოეშვევა.
— გამგე გეყავს, ძმობილო, ჩვენ ბიუროკრატრ,
არ მშველის „ჩისტკა“ და მუშკორთა მხილება;
ჩალათაც არ ავდებს არავის, არაფერს,
ავტოთი სეირნობს, მუდამ იღრინება.
ამაყობს სპეცობით, საქმეს არ დაგიდევს:
ერთი თვის პროგრამა წლის შემდეგ სრულდება.
— შურნალი მიეციოთ ხელში „ტარტაროზი“,
ჩანგალს რომ დახედავს, ხელად მორჯულდება.
მედუსა.

„ტარტაროზი“-ს ხუთი წელი
საბარემო პოლიტიკაში

წელი

1924

1929

ჩვენი ნაკლისა და მიღწევების შესახებ

იუმორისტული ჟურნალი „ტარტაროზი“ ფართოდ გრცელდება მშრომელ მოსახლეობაში, მაგრამ, სამწუხაროდ, დღემდე ჩვენი ჟურნალი ვერ დგას თავის სიმაღლეზე.

ჩვენი სამეურნეო და კულტურული ცხოვრება სწრაფი ნაბიჯით ვითარდება, სოციალისტური გზით და იქმნება ახალი სოციალისტური ყოფა-ცხოვრების ფორმები. ჩვენი მუშა მკითხველებისათვის საჭიროა ჯანსაღი და გამამხნეველი იუმორი, „ტარტაროზი“ კი ისევ ძველ ფორმებს ვერ გასცილება.

დიდ იმედს გამოვსთქვამ, რომ ჩვენი ჟურნალი გამოიხატავს ახალ გზებს და შეიქმნება მუშა-მკითხველისათვის საუკეთესო იუმორისტული ჟურნალი.

საქ. კომუნისტური პარტიის ცეკას აგოტპრობებქდ-ვითი განყოფილების გამგე: **ა. შო.შიკაშვილი.**

ჟურნალ „ტარტაროზი“-ს რედაქციას ვუსურვებ საბჭოთა სატირისა და იუმორისათვის ერთგულ სამსახურს.

ქართულ ენაზე სატირულ - იუმორისტული ჟურნალი უნდა იდგეს თავის სიმაღლეზე. საჭიროა მეტი ყურადღება მიექცეს მას. ჩემის აზრით უმჯობესი იქნება ჟურნალის სახელწოდება გამოიცვლებოდეს. საბჭოთა იუმორის და სატირის მნიშვნელობა დიდია.

განათლების სახალხო კომისარი **დ. კანდელაკი.**

მეურნეობის და საზოგადოებრივი ცხოვრების სოციალისტურს ნიადაგზე რევოლიუციონური ტემპით გარდაქმნის ხანაში იუმორი უძლიერეს იარაღთ უნდა გამოვიყენოთ. ძველი ცხოვრების ნაშთების უღმრთებელი მხილება სოციალისტური მშენებლობის ფართო და საღ ფონზე, ძველი ყოფა-ცხოვრების ლაქების მოურიდებლად გამოიშლავნება, გაკრიტიკება და სასიკვდილოთ გაიცილება — ისე, რომ ჯანსაღ სხეულზე მუწუკი მოხდენილი და მოფიქრებული მოქმედით მოიკვეთოს, ნაყარი არ იშოვოს, არ გაზვიადდეს და არ გავრცელდეს — ჩვენი იუმორი, უნდა იყოს ფაქიზი და მოხდენილი დაუზოგველს და გაცხარებულს ბრძოლაში სოციალისტური კულტურისათვის.

განსახკომის მოადგილე **მარიაშ ორახელაშვილი.**

საბჭოთა იუმორი და სატირა მახვილი იარაღია ჩვენი მტრების წინააღმდეგ.

ჩემი სურვილია ჟურნალი „ტარტაროზი“ (რომლის სახელწოდების გამოცვლა სასურველია) ემსახურებოდეს ფართო მუშათა მასებს თავისი გააღმასებელი კალმით შინაურ თუ გარეშე მტრებთან ბრძოლაში. სასურველია ჟურნალი იდეოლოგიურ - მხატვრული დირებულებით გვერდში უდგეს რუსულ იუმორისტულ ჟურნალებს. ხელმძღვანელებს და თანამშრომლებს უსურვებთ პროლეტარულ სიმტკიცეს.

საქ. პროფკავშირთა საბჭოს თავმჯდომარე **ბ. მარტიძე.**

თუ ჩემი სურვილის გამოთქმა საჭიროა, მხოლოდ ერთს ვისურვებდით: უფრო მკვეთრად, უფრო მწვავეთ შეუთითოთ საბჭოთა ხელისუფლების მტრებსა და ორგულებს.

გაზ. „ახალი სოფელი“-ს რედაქტორი **პ. მ. სპეციალნიძე.**

„ტარტაროზი“ დღემდე სუსტი იყო, როგორც იუმორისტული ჟურნალი. იუმორისტული ჟურნალის საჭიროებაზე კი ლაპარაკიც ზედმეტია.

ამიტომ მთავარხელოვნება ერთად-ერთ სურვილს გამოვსთქვამს „ტარტაროზი“-ს არსებობის ხუთი წლის თავზე: ჟურ. „ტარტაროზი“ მეორე ხუთწლიდში გახდეს ნამდვილი საბჭოთა პროლეტარული იუმორის ჟურნალი: აგრედვე ვისურვებ, რომ ჟურნალს გამოეცვალოს სახელწოდება.

ხელოვნების მთ. მართვ. უფროსი: **ა. პაპაშვი.**

რევოლიუციონური სატირა და იუმორი ბასრი იარაღებია პროლეტარიატის ხელში ბიუროკრატიზმისა, უკულტურობის, მანებლობისა, რელიგიის და ძველი ცხოვრების ყველა დახვეწებული ნაშთების წინააღმდეგ. და ამ ბრძოლაში „ტარტაროზს“ თვალსაჩინო მიღწევები აქვს.

ვუსურვებ რომ მომავალშიაც ის ასეთივე დაუდგრო-მელი მებრძოლი ყოფილიყოს ყოველივე იმის წინააღმდეგ, რაც ხელს უშლის და წინ ეღობება ძლიერადმოხილ სოციალისტურ აღმშენებლობას და სოციალისტურ კულტურის აყვავებას.

საქართველოს პოლიტგანათლების მთავარ მმართველობის გამგის მოადგილე: **ჩანტლაძე.**

ჟურნალი „ტარტაროზი“ უნდა გახდეს ნამდვილი იუმორისტული და სატირული ჟურნალი საქართველოში. ამისათვის დაცულ უნდა იქნეს ერთი მთავარი პირობა: იუმორი და სატირა არა უმიზნო, ყველასათვის სასაცილო, არამედ კლასობრივი შეგნებით გამანავლებელი.

საქ. პროლ. მწერ. ასოციაციის მდივანი **ბ. ბუბნიძე.**

საბჭოთა ყოფითი სატირა და იუმორი ბრძოლა სოციალისტური მშენებლობის შემაფერხებელ მოვლენების წინააღმდეგ. ჩვენ გვჭირდება პოლიტიკური პამფლეტისტი.

ჩვენი იუბილიარის დანიშნულებაა მკითხველ მასების თანამედროვეობის ხაზით გადამუშავება. იუმორი ადამიანის და მისი უარყოფითი მხარეების ბოროტი დაცინვა კი არ არის, არამედ გამოსწორების მიზნით მხილება. ჩვენი იუმორი კლასიური, პროლეტარული უნდა იყოს ამ გზას უნდა დაადგეს ჩვენი იუბილიარიც.

ტენიკური ორგანიზაციის მხრივ ჟურნალი მოიკოჭლებს.

საჭიროა უკეთესი ილიუსტრაცია, შრიფტი, ქალაქი.

სახელწოდების შეცვლა აუცილებელია.

სახელგამის საბავშო გამოცემლობის გამგე **მ. ლუბარსამიძე.**

ბოლშევიკის იუმორი მძიმე და მებრძოლია. ბოლშევიკის სტილი ამ სფეროში — სატირაა. მხოლოდ მკვეთრი, მტრის დამცემი და გამანადგურებელი სატირა შეგვიძლია განვაფიქროთ ჩვენ. „შეშაკის მათრახი“-ს სტილი — ეს გამძლარი წვრილი ბურჟუის ხითხითია. ჩვენ არ შეგვიძლია ასეთი უსაქმო ხითხითი. გამაფრებულ კლასთა ბრძოლაში არავის არ სცალია მუცელზე ხელის დასადებად და ღიმილისათვის. ჩვენ შეგვიძლია მხოლოდ დავსცინოთ მტერს და გავამათრახოთ ჩვენი ნაკლოვანებანი. ამიტომ „ტარტაროზი“-ც (სასურველია სათაურის გამოცვლა), აი ასეთი მებრძოლი, შჩედრინისებური სასტიკი სატირის გზით უნდა წავიდეს.

ალ. შიშოძე.

ჩვენი უახლოესი თანამშრომლები

ქართული
კომუნისტური

1) სილობისტრა თოდრია (ს. თ—ია, —სარედაქციო კოლეგიის წევრი), 2) სანდრო ეული (პასუხისმგებელი რედაქტორი); 3) ნ. ჯამლითელი, 4) ნ. ამირალოვი, 5) ი. ხინ ველი (პ.-პ. მდივანი), 6) ალ. მალულარია, 7) ს. წიველი (რედაქციის თანამშრომელი), 8) დ. ნაცვლიშვილი (მხატვარი), 9) კ. თავებრიძე 10) ს. ნადარეიშვილი (მხატვარი), 11) გ. ვიორვაძე, 12) ნ. შენველია, 13) პ. ლორია 14) ი. ქოქიაშვილი (მხატვარი), 15) პ. ირეთელი, 16) მარი-აში (მხატვარი), 17) გ. ბუაიძე.

1 ამ ვაგბატინებს ასობის ჩვენი ზრახი და შერი, არ მოსწონთ ამ სული, ჩამოუტყობთ ყურა.

2. და, მა, ტეტერზე მედღობთ, რომ წააქციონ სული. (მათ ტხარეკებთათვის ძალ-ღონე ასი ფული).

3 წამოაქცეოს კიდე-მხარაზე გულიც წელით. უნდათ ვარსეს უფრო მოკლად ხერხით, ფულით.

4 და კირამალა დადგეს, მოკლად დამატონ სული. შეუდგენ ხერხებს პობას... მოკლდ სიყვდილს წულით...

5 გახვამტვერეს სული — ნაკურნაქუწი ვახალა... გაიანაწლეს მებურად... მათი სრევილი იხვია.

ჩვენი სიტყვა

„ბინარაზი“ — თანამართლებული (საბიუროლო ვაგბათი) (ნაწარმები სანაწარმადი).

ამხანაგებო, მეც კინად ირთილ სიტყვით მოკლად და გსრუბოთ ნაკურნო მუშობა... მომსახრეთ, ამხანაგებო... იხვალა მარცხ და მარცხ ტხალა მობრდა ვაგბათის კარებზე...

ბედობა (ადგილიდან) — წინდაწინ ვე ვიქო ჩასვლ რტყვი... ვინდობი... .. ნობის გამოტყვდისათვის მადლობელი ვარ, მარცხ მე თუ მოგასწინებ შენ უნდა მომსახრებო.

მა, ამხანაგებო, ჩვენი მუშობა ნაკურნო და მიღწევაზე აქ ხერხი აღმალაბა. ზოგს ეთხვამტყვი, ზოგს არა და ამას ვაგბებო. მათქმევინი ირთილ სიტყვა.

ბინარაზი (ადგილიდან) — „ზოგჯერ თქმა სურია, არა თქმას, ზოგჯერ თქმითაც და მუშობის...“

ამხანაგო ინსიტე, რაა ვაკო, მომსახრებო...
მეღობა (ადგილიდან) — ბოქოს ლტყვი ვაგბათი და მე ძოვით მედღობა ხერხით ლტყვი ვაგბათი... ჩამწე ვარ პირდაპირ, მზად ვარ მუდლი ვერალო ლტყვად ვაგბათი. მებია ჩემსად ლტყვად მწერი სრულა...

ინსიტე (ადგილიდან) — ვერალო: შენ დასურ ჩვენი უფროს პობებს?
მა ავად (ადგილიდან) — სიგბას რა ტყვა ვქვს!

ბედობა — რაა? რაა? ვინ იღანებუ მა?

მეღობა (ადგილიდან) — შენზე არ არის ლტყვა... ლტყვა რა პობებზე.

ინსიტე (ადგილიდან) — რაა? რაა? ვინ იღანებუ მა?

უხანაგ ვაგბათი (კარტ. ვაგბათი) — ამხანაგებო, ფული შე და ლტყვა რა ვაგბათი... მე უნდა წაიდე... საკურნო მაქვს ლტყვით.

ამხანაგებო ეს არაფერს არ ჰგავს... მათქმევინი ირთი სიტყვა...

ბინარაზი (ადგილიდან) — ამხანაგებო, ამხანაგებო, ამხანაგებო! ჩვენი სიტყვით სანარაზად აღწინა, რომ უფული თანამართლები მზინად უნდა იხსნეღეს იქას, რომ ავთის ნაწერი არ იყოს მზარდი იტყვი-პობა ვაგბათი... მასში უნდა იყოს სისხლიც და სიყოცეც...

ბინარაზი (ადგილიდან) — სიტყვით აღმწე ხანია დაკეტეს იტყვი-ვაგბათი.

ბინარაზი (ადგილიდან) — აგბათი? შე იღწოს არ მუდობი... ამიტომ ვერა გვეყოფი...

ბინარაზი (ადგილიდან) — (ინსინ სიგბათიდან) — კოლექტიური სისხლიც ცოვა თბილისში თუ ვაგბათობა, მართალია ცოლ-მეოღი სახში მეღობობა მებრამ ხათის არ ვაგბებთ.

მა ადგილიდან — შენ მელამ და მტყვებზე ვაგბათი და ვერა შენი მართებობი ვაგბათი...

სანდრო — ამხანაგებო, დააკლით კაცი საკურნო ლტყვა რტყვი... რას მასწობოთ? რას იტყვით?

დინი (ადგილიდან) — სანდრო ტყარის ვაგბათი შენზე, თუ რა-მია საკურნო!

ბინარაზი — მავას მართალიც სატყარა აღმწე საკურნო... გეუნდა წინ რას მასწობოთ? პოტო მათვის მათომში...

ბინარაზი — მებრამ მავასის ტყვარა კიდევ დარჩა... მე უხალტობად ვარ ამ მათობაში, მათ სურს ვიქო...

ამხანაგებო დამკადილო... ირთილ სიტყვა მინდა ვთქვა იტყვი-სიტყვით ნაწარმობის მატყვობა მებრამზე...

სანდრო — მატყვობა რა გინდა? მე ხერხობ ვარ... თუ მომცემი იტყვი, დამატებ არა და-არა-მტყვებზე ვაგბათი... ჩემი თვალი იტყვი ვერ იტყვი...

სანდრო — ამხანაგებო, დააკლით კაცი საკურნო ლტყვა რტყვი... რას მასწობოთ? რას იტყვით?

დინი (ადგილიდან) — სანდრო ტყარის ვაგბათი შენზე, თუ რა-მია საკურნო!

ბინარაზი — მავას მართალიც სატყარა აღმწე საკურნო... გეუნდა წინ რას მასწობოთ? პოტო მათვის მათომში...

ბინარაზი — მებრამ მავასის ტყვარა კიდევ დარჩა... მე უხალტობად ვარ ამ მათობაში, მათ სურს ვიქო...

ამხანაგებო დამკადილო... ირთილ სიტყვა მინდა ვთქვა იტყვი-სიტყვით ნაწარმობის მატყვობა მებრამზე...

სანდრო — მატყვობა რა გინდა? მე ხერხობ ვარ... თუ მომცემი იტყვი, დამატებ არა და-არა-მტყვებზე ვაგბათი... ჩემი თვალი იტყვი ვერ იტყვი...

სანდრო — ამხანაგებო, დააკლით კაცი საკურნო ლტყვა რტყვი... რას მასწობოთ? რას იტყვით?

დინი (ადგილიდან) — სანდრო ტყარის ვაგბათი შენზე, თუ რა-მია საკურნო!

ბინარაზი — მავას მართალიც სატყარა აღმწე საკურნო... გეუნდა წინ რას მასწობოთ? პოტო მათვის მათომში...

ბინარაზი — მებრამ მავასის ტყვარა კიდევ დარჩა... მე უხალტობად ვარ ამ მათობაში, მათ სურს ვიქო...

ამხანაგებო დამკადილო... ირთილ სიტყვა მინდა ვთქვა იტყვი-სიტყვით ნაწარმობის მატყვობა მებრამზე...

სანდრო — მატყვობა რა გინდა? მე ხერხობ ვარ... თუ მომცემი იტყვი, დამატებ არა და-არა-მტყვებზე ვაგბათი... ჩემი თვალი იტყვი ვერ იტყვი...

სანდრო — ამხანაგებო, დააკლით კაცი საკურნო ლტყვა რტყვი... რას მასწობოთ? რას იტყვით?

დინი (ადგილიდან) — სანდრო ტყარის ვაგბათი შენზე, თუ რა-მია საკურნო!

ბინარაზი — მავას მართალიც სატყარა აღმწე საკურნო... გეუნდა წინ რას მასწობოთ? პოტო მათვის მათომში...

ბინარაზი — მებრამ მავასის ტყვარა კიდევ დარჩა... მე უხალტობად ვარ ამ მათობაში, მათ სურს ვიქო...

ამხანაგებო დამკადილო... ირთილ სიტყვა მინდა ვთქვა იტყვი-სიტყვით ნაწარმობის მატყვობა მებრამზე...

სანდრო — მატყვობა რა გინდა? მე ხერხობ ვარ... თუ მომცემი იტყვი, დამატებ არა და-არა-მტყვებზე ვაგბათი... ჩემი თვალი იტყვი ვერ იტყვი...

სანდრო — ამხანაგებო, დააკლით კაცი საკურნო ლტყვა რტყვი... რას მასწობოთ? რას იტყვით?

დინი (ადგილიდან) — სანდრო ტყარის ვაგბათი შენზე, თუ რა-მია საკურნო!

ბინარაზი — მავას მართალიც სატყარა აღმწე საკურნო... გეუნდა წინ რას მასწობოთ? პოტო მათვის მათომში...

ბინარაზი — მებრამ მავასის ტყვარა კიდევ დარჩა... მე უხალტობად ვარ ამ მათობაში, მათ სურს ვიქო...

ამხანაგებო დამკადილო... ირთილ სიტყვა მინდა ვთქვა იტყვი-სიტყვით ნაწარმობის მატყვობა მებრამზე...

სანდრო — მატყვობა რა გინდა? მე ხერხობ ვარ... თუ მომცემი იტყვი, დამატებ არა და-არა-მტყვებზე ვაგბათი... ჩემი თვალი იტყვი ვერ იტყვი...

6. მათ ასი სურათი... ვაგბათ ტყარა დამატონ ისე, რომ დეკურა მათი წაუბეს სისხლიც.

7. შემოუტია ხეობა... ტხილიბა ნაწერი. მათ დაიკო ჩიხება. შენიღნენ ამწეულით.

8. ნაწილი ნაწილი... ისევ შენდობა ხეობა კეწო მოკეწენ... უფრო იტყვი სიმამრ ასი ფული.

9. გამთილდა ტყე ხეობა... ძლივს დამატონ თავი... მოკურნო... თავს უმეულებ... მათ დიდ დაღვთა მავა.

10. სდგას ხეობი სიამაყით ჩვენი სტყობა ვიკოცად... და ვაგბათი იტყვი... ათავ... ხეობებზე... იტყვი... ზმყო.

მისალოცი ღვაწლები ტარტაროზს

(სუთი წლის თავზე)

გამოიცვალა ქვეყანა სასტიკად. ძველ დროს, ესე იგი ბოლოშევიკების შემოთრევაბდის, კვირა დღე ჩემთვის ქეიფის და მხიარულების დაუსრულტავი წყარო გახლდათ. დილით ადრეულ სტუმრებთან პატარა საუბრე. სმა გადაუჭარბებელი—სამ-სამი სარაჯი-შვილის ქარხნის ხუთ ვარსკვლავიანი ვონიაკი და თითო ბოთლი სასიამოვნო ხვანჭკარა. სადილზე—ოცობით სტუმარი (სულ მაღალი წოდებისა) „მენიუ“ თქვენი მოწონებული. მუსიკა საუბროვო. ცეკვა კეკლუც ლამაზებთან. საღამოთ სეირნობა და თეატრი. ვახშამი გვიანი დილაშდის. შემოსავალი ბარაქიანი და ჭამა ლაზათიანი.

ეს იყო. ესლა კი მივეკედლე ერთ-ერთ საბჭოთა დაწესებულებას. არ დავისახელეფ, შენ არ მომიკვდე. არ არის სასურველი ჩემთვის ის, რომ ქვეყანამ გაიგოს ჩემი სამსახურის ადგილი. ვმუშაობ ვირივით. ვჭამ კატასავით. არსად არ დავიარებ და ხალხშიც არ ვჩდები. ქეიფიც დამავიწყდა და კვირა-უქმე დღაც.

ტარტაროზო, არა ხარ ზრდილობიანი. არ ინდობ შენ მამულიშვილს, არც გვამს პურ-მარილი. შენი ისე მეშინია, როგორც კურდღელს არწივის.

ჩემთვის ყოველთვის სასურველი და სასიამოვნო კვირა დღე (მამინ გამოდის შენი მორიგი ნუმერი), გახდა წამებათ და ტანჯვათ. აკანკალებულ ხელებით ვშლი შენ ფურცლებს და მხოლოდ მაშინ ვწყნარდები, როცა ჩემი სახელი, ანუ სახე არ არის გამოჭიმული შენს ფურცლებზე.

ხუთი წელიწადი ყოველ კვირა მე ასე ვიტანჯები შენს დაუნდობარ ხელში.

მაინც თავადი (თქვენთვის კი ყოფილი) ავტანდილ ლუარსაბის ძე მარაფშუბაძე.

***
ხუთი თავი — სახარება გაგიწყურეს შენცა და შენს დაატასაც ჩემ ტკბილ ცხოვრების განიავებისათვის. შამაჯექი შავი მამალი რწყილივით და არ მომიცი ერთი დღის მოსვენება. არც ჩემი ეკლესიასავით მოწყობილი დუქანი დაინდე, არც ჩემი გამლილი ალუბ-მიციემა. ვილა მამისევენ სახლში? ტნეების და დგორნიკების შეილებთან შეილი ჭკვიდან შემიშალე, და მეკურერთად კომკომოლში ამოაყოფანე თავი. ჩემ ფაშვამა შუშანასაც კი უქბინე, როცა ის ბავრატონ მუხრანცის ცოლივით გადაშლარტული მტრის თვალის დასაბრმავებლად

სობსტენი ეკიპაჟით აუვლიდა და ჩამოუვლიდა ჩემს მალაზიას. ჩემ ოჯახის და ვაჭრობის აწეწისათვის მალაზმა ღმერთმა და ჩვენმა წმინდა გრიგორ ლუსავორიჩმა მოგთხოვოს იმ საიქიოს პასუხი. მე ესლა აღარაფერი აღარა ვარ. ეს სიცოცხლეა? ერკობის „ვივესკა“ ლამის ერთ ადგილსაც ამაჯრან. მოდი და ანაირად ივაჭრე ესლა.

ტარტაროზ, ვევედრები სურფ ავეტარანს, რომ შენი ყურნალის კასასიე დაკლილიყოს, როგორც დაიცავლა ჩემი ყოველთვის ბარაქიანი ჯიბე. აი ჩემი მოლოცვა შენი არსების ხუთი წლის თავზე.

ვივში ბერვი გილდი კუბეც ბაღდასარ სტეფანიჩ ზარზინაც.

***
არც მე ჩამავლო კარგ დღეში შენმა საძაველა საქციელმა.

ტარტაროზო, ჯოჯოხეთის კუბრის ქვაში მენახოს შენი თანამშრომლების თავი ჩვენ დალუპვისათვის. ჩემი შიშილისაგან ლოგინათ ჩავარდნილ ფოფოდის ცოდვები ზღოს თქვენი რედაქტორის სულმა.

სულის მამა დიომიდი. დებეშების მიმღები ქიზიყელი.

ვინ რას ამბობს ტარტაროზზე

მღვდელი

დაიქცეს ის დღე, რა დღიდანაც ვგ მოველინა ჩვენს ქვეყანას ჩვენდა გასანადგურებლად. ვგ რომ არ გადაგვიდებოდა, იქნებ ცოტა ხანს კიდევ გვეტყვილებია ხალხი. ჩემი ჯვრისა და სახარების მადლი გაუწყურეს მას.

თავადი.

მამა ნუ წამიწყდება, ნამეტანი გულმოსული ვარ მავაზე. იმე, ყაძახო, ჩვენი გაჭირვება გვეყოფოდა და მაგან მთლად შეგვიანთო ცეცხლი. ჩვენი წოდების და უღვაშის ცოდვა მიეცეს მას.

ვაჭარი

ეს, მახლას!.. კაცი ათადან ბაზადან ვვაჭრობდი და გემრიელ ლუქმასაც ვჭამდი, რაც ვგ არ გადამეკიდა, იმის შემდეგ ჩემ დახლს ბარაქა დაეკარგა. ჩემი დაცარიელებულ სავაჭროს ცოდო ჭქონდეს მას.

კულაკი.

დასწყევლის ჩემი გამჩენი ღმერთი მაგას. ყოველ ჩემ გადამაღულ პურს

და სხვა ეშმაკობას, მაგან ახადა ფარლა, ჩემი ბედლის ცოდო მას.

ბიუროკრატი

კაცი განათლებული ვიყავი და საქციეც განათლებულად მიმეყავდა, მაგრამ მაგან სულ მიწასთან გამასწორა. ჩემი კაბინეტის და პორტფელის ცოდო ჭქონდეს მას.

მეწეველი.

— კაცი ცხრა მთას იქით გადვიკარგე და ასე მეგონა—აწი აღარაფერი მიჭირს-თქვა, მარა მაგის ჩანგალმა მაინც მომძებნა და დამიკარგა ღირსება. მეორე ინტერნაციონალის მადლი გოუწყურეს მას.

ყოფ. ოფიცერი

— არავისთვის ისე მწარედ არ უკბენია, როგორც მე მიკბინა. ხან ტანუშეების მოვაჭრედ დამხატა, ხან კადეც—შტუკობით პაპიროსის გამყიდველად. ჩემი აპელატების ცოდვა ჭქონდეს მას.

ყოფილი კოლიტივილი.

— ნაცნობების წყალობით, როგორც იყო, მოვეწყვე სამსახურში და

გამქონდა თავი ჩინებულად, მაგრამ ბოლოს მაინც მომძებნა და ოხრად დამატოებია ყველაფერი. ჩემი მათრახის ცოდვა ჭქონდეს მას.

გამოვლანგველი.

— კარგა ხანს ვჭამე სახელმწიფო ფულები და კარგი დროებაც ვატარე. მაგრამ ბოლოს მაინც მომძებნა და ერთიანად წამამწარა ყველაფერი. ჩემი ცოდო ჭქონდეს მას.

სიგულიანბი.

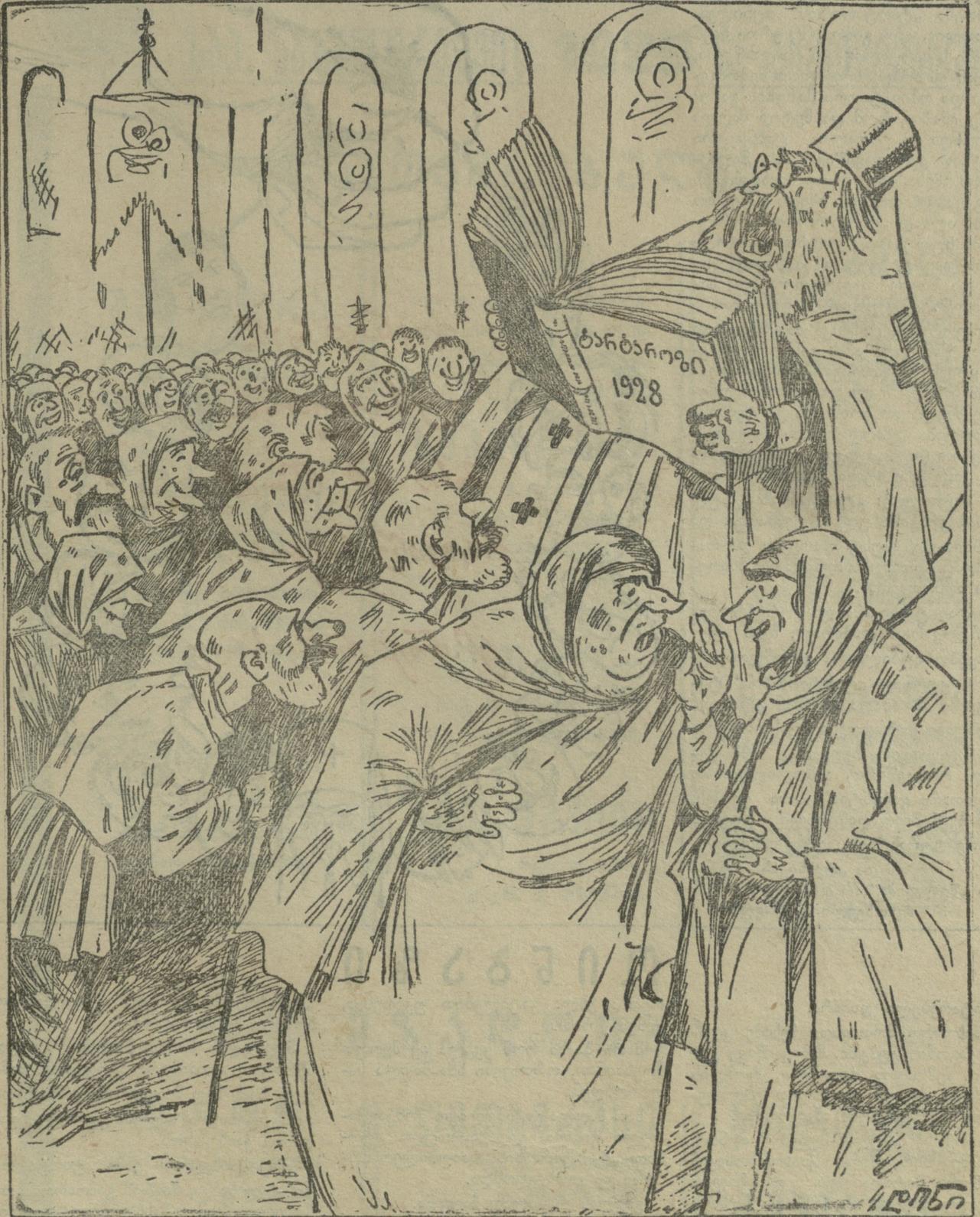
— ერთხელ, როგორც იყო, მოვატყვილე ექიმი და დავაძვრე თავისუფლება. მაგრამ მეორეთ მაგისმა ჩანგალმა მწარეთ მომანელებია მუქთად აღებულ ფული. ჩემი ძალა გაუწყურეს მას.

კონსტაბანდისტი

— დიდის გაჭირვებით გადმოვიტანე საზღვარზე საქონელი. ვფიქრობდა ზურთი ლელოს მაქვს მოტანილი თქო, მაგრამ ერთბაშად მტაცა ხელი და მიმართია ჩეკაში. ჩემი კონსტაბანდის ცოდვა ჭქონდეს მას.
კირილე საფიჩხიელი.

„ტარტაროზი“ — სახარება

ეროვნული
ბიბლიოთეკა

ლ. ლაშვილი

— უი, ქა! ჩვენი მღვდელი სახარების მაგიერ „ტარტაროზს“ უკითხავს ხალხს!
ფოფოლია: — მარა ჰქნას, ზენი კირიმე! სახარების კითხვას არავინ ესწრება!

საიუბილეო ნომრის დარჩენილი მასალები დაიბეჭდება შემდეგ ნომერში

ტენიკა და კორექტურა

ჩვენ, მკითხველებს, ფრიად გასიამოვნა „ტარტაროზის“ იუბილემ. მართალია, ამის გამო არც ერთი ჩვენთაგანი სახარულით ცას არ დასწევია, მაგრამ ეს მოხდა სრულად შემთხვევითი და ობიექტური მიზეზის გამო: საქმე იმაშია, რომ ცა მეტად მაღლა აღმოჩნდა და უბრალო ტენიკური მიზეზით ვერ დავეწიეთ მას. მიუხედავად ამისა, არც ერთი ჩვენგანი არ კარგავს ცის დაწვეის იმედს და ეს მოხდება ალბად „ტარტაროზის“ არსებობის სულ რაღაც ათი-ხუთმეტოდე წლის თავზე: ჩვენ მაშინ მივალწვეთ ცას და ზოგიერთ ვარსკვლავზეც საიუბილეო ექსკურსიას მოვაწყობთ.

ვიმეორებთ, ტენიკა ისე სწრაფად მიდის წინ, რომ ამის განხორციელება, ყოველ შემთხვევაში, ბიუროკრატების სრული ლიკვიდაციის მიღწევაზე ძნელი არ არის. და ეს ტენიკა ვითარდება „ტარტაროზის“ კორექტივებით (თუმცა თვით „ტარტაროზში“ კორექტურული შეცდომები თავზე საყრელია): „ტარტაროზი“ სულ მუდამ კრიჭაში უდგას ტენიკისა და მეცნიერების სუსტ მხარეებს და რატომღაც ცდილობს აღნიშნულ მხარეების აღმოფხვრას.

რადღაც ტენიკასა და კორექტურაზე ჩამოვარდა ლაპარაკი, ჩვენ ვუსურვებთ იუბილიარს გაეუმჯობესებინოს უფროსად „ტარტაროზის“ ტენიკური მხარე და ამასთან განსაკუთრებული ყურადღება მიექციოს კორექტურისთვის, რადგანაც ამ წერილს რომ ვწერთ, აბსოლუტურადად არაერთი გარანტია არა გვაქვს, რომ ჩვენ მიერ დაწერილი სიტყვა „კორექტურას“ ნაცვლად „მოგეყურა“ არ გამოვა და „ტენიკას“ მაგივრათ „შეხვლიბა“ არ დაიბეჭდება.

მკითხველი გუზ-გუზი.

ოიხბაზი

მატარებელი დაიძრა. ქაიხოსრო მოთაქსდა მესამე კლასის ვაგონის კუბეში. მალე იმავე კუბეში შემოდგრა მღვდელი, რომლის წვერები ძველი ცოცხივით ეხლახუნებოდა გახუნებულ ანაფორაზე. თითქმის „სულმა-სული იცნო“, ზოსიმე პირდაპირ ქაიხოსროსაკენ გაეშურა. პატარა აბა ფრთხილად შეაცოცა საჯდომის ქვეშ და ქაიხოსროს გვერდით მუმიასავით მდუმარე ჩამოჯდა. ქაიხოსრომ, ოდესღაც ყოფილმა პოლკოვნიკმა, ძველებურად, ცალი თვალთი განსჭერიტა დაუპატიუებელი სტუმარი, და რაკი შენიშნა, რომ მის გვერდით „სულიერი“ მამა იყო, ჩახველა და გამოეხატა. ისინი აღნიშნავენ, რომ მდგომარეობა ეხლა გაცილებით უკეთესია, ვინამ წინათ.

მათი ბაასი რომ ყველა იქ მყოფთ მოესმინათ, ორთავენი ხმა-მაღლა საუბრობდნენ. მათ მაღლა გაქიმულიყო კომკავშირელი გიგლა. ვადაფურცლა უფრონაო „ტარტაროზის“ საიუბილეო ნომერი და კითხულობდა. გიგლას ტკბილად ჩაეძინა. „ტარტაროზი“ ფრთხილად დაუძვრა ხელიდან, დაცოცდა და მამა ზოსიმეს ცხვირზე მოაძინა ტკაცანი. დაფეთებული ზოსიმე შეხტა და დაეჯახა ქაიხოსროს, რომელსაც პირიდან ინგლისური ჩიბუხი გაუვარდა. ზოსიმემ დახედა გადმოვარდნილ ნივთს... ჰოი, საშინელება. უფრნალი

„ტარტაროზი“... ისიც საიუბილეო ნომერი შერჩა ხელში. მღვდელმა შიშით მიიხედ-მოიხედა, სწრაფათ გადაიწვრა პირჯვარი. სამჯერ ზედიზედ მიაფურთხა ეშმაკს და აკანკალებული ხელით უფრნალი გადასცა ქაიხოსროს. აი, ქაიხოსროს ეამა „ტარტაროზი“-ს ზინახვა, მაგრამ გამოართვა და მღვდელს ჩემათ ჩასურჩულა ყურში: — მაინც მიკვირს, მამაო ზოსიმე, ვა არგასაზრდელი ტარტაროზი, ხუთი წლის არის და, დახე, რა ოინებს სჩადის. ვა რომ ათი წლის შეიქნება, მაინც ხომ სულ ძირიან-ფესვიანად გაგვანადგურებს?..

შაკო.

საქ. სსრკინმრეწვევის 1929 წ. გათვრეხანი

ღამთავრებულა:

უხსვედრა

რეუ. ზ. ზომართელი.
სცენარი ს. ხუაპაუკი.
ოპერატორი ვ. ვოზნანი.

კავკასიელი ყაჩალი

რეუ. გელოვანი.
სცენარი ა. ბელიაზვილი.
ოპერატ. ა. ვოლიკევიჩი.

ბანფირულნი

რეუ. ლ. კუზ.
ოპერ. ვ. კეჩესელიძე.
სცენარი კუზ. ვიღონი.

ბ რ მ ა

რეუ. მ. კალატოვიზვილი.
სცენარი ს. ტაბიბაძოვი.
ოპერ. რ. ლაპინსკი.

საკანი № 79

რეუ. შ. ბერიზვილი.
ოპერ. ა. დიღმელი.
სცენარი ს. აღსაზაზვილი.
ს. დოლიძე.

უ რ ვ ი

რეუ. ნ. დოლოზერიძე.
ოპერ. ს. ჯაგოჯლაძე.

ხევსურეთი

რეუ. ლ. კუზ.
ოპერ. ვ. ვოზნანი.

ჩემი ბებია

რეუ. კ. მიძაბერიძე.
ოპერ. ა. ვოლიკევიჩი.
ვ. ვოზნანი.
სცენარი კ. მიძაბერიძე.
გ. მდივანი.

900 მეტრის ტალღაზე

რეუ. ლ. კუზი.
ოპერ. ვ. ვოზნანი.
სცენარი შ. ხუსკივაძე.
ი. კუზ.

სვან მარილი

რეუ. მ. კალატოვიზვილი.
ოპერ. რ. ლაპინსკი.

მიწის კახილი

რეუ. ს. დოლიძე.
ოპერ. შ. ზეგელაზვილი.

გ ზ ა ღ ღ ე ბ ა :

ღ რ ღ ი

რეუ. რონდელი.
გ. მდივანი.
ვ. კეჩესელიძე.

უმთავრესი

რეუ. გ. შაპაროვი.
ა. ვოლიკევიჩი.

ამერიკანკა

რ. უ. ლ. ვსაკია.

რელიკვია

რეუ. მ. ზიაურელი.

კომუნისტი

დიდი პოლიტიკური გაზეთი

საქართველოს კომუნისტური პარტიის (ბ) ცენტრალური და თბილისის კომიტეტის და სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის ორგანო.

ცალკე
№ 5 კ.

მიიღება ხელის მოწერა 1930 წლისათვის

თბილისში—მთავარ კანტორაში (რუსთაველის პრ. № 34) და ცალკე რწმუნებულებთან პროვინციაში ყველა ფ.-ტელეგრაფის დაწესებულებებში და შემდეგ კონტრაგენტებთან

მუთაისში—„კომუნისტი“-ს
ბანკოფილიაში
ოკუპირებულ რაიონებში—ინჟინერებთან
ახალსენაკში—ესებუასთან
სამტრედიოში—გოგელიასთან
პიათურაში—ჯალალნიასთან
ყვირილაში—ცხომელიძესთან
შორაპანში—ჯალალნიასთან

გორში—მაისურაძესთან
გურჯაანში—წიგნის მაღაზიაში
სიღნაღში—მდივანოვთან
აბაშაში—მიქაძესთან
ლანჩხუთში—ლლონტთან
გორჯომ-ბაღში—კობახიძესთან
გორჯომში—კობახიძესთან
ფოთში—ფ.-ტელეგ. კანტორაში

სონში—გენქენაძესთან
თელავში—რევაზოვთან
ცხინვალში—იარაღოვთან
ბათუმში—ფ.ტ. კანტორაში
ხაშურში—ლორთქიფანიძესთან
ბაღდადში—აბულაძესთან
ონში—ბერიშვილთან
ბრეზალში—პაიჭაძესთან

საქართველოს პრეტ.

კოოპერატიული

გამომცემლობა

შრომა

წიგნისა და სახანძვლარიო საგნების საგაყროები

ცენტრალური—თბილისი, რუსთაველის გამზ., № 17.

იყიდება ყოველგვარი ლიტერატურა ქართულ და რუსულ ენაზე

საამკინძაო და სახაზავი ქარხანა

რუსთაველის გამზირი № 17. იღებს ყოველგვარ შეკვეთას.

საბიბლიოთეკო კაბინეთი

რუსთაველის გამზირი № 17.

წიგნების ტენიკურათ დამუშავება წიგნთ-საცავ-სამკითხველოებისათვის.

ვაკრობა წვრილათ და ბითუმათ დაწესებულებებს ეძლევათ ფასდაკლება

Кооп. издательство профсоюзов Грузии

Ш Р О М А

Магазины Книжных и Канцтоваров в ТИФЛИСЕ (проспект Руоставели № 17) и в ЧИАТУРАХ.

საქართველოს სსრ. ვაჭრობის სააგენტო სსრ-ზე

„საქსსახვაჭრობა“

(Грузгосторг)

იმ მიზნით, რომ რაც უზიარებდა სრულიად გამორიგებებს საქართველოს მრეწველობის, კომუნალური მიწათმოქმედებისა და სხვა მომხმარებელთა მოთხოვნილებას, აგრეთვე იმ მიზნით, რომ საქონელი სწორად და თავის დროზე განაწილდეს, ვთხოვთ თბილისისა და საქართველოს იმ ორგანიზაციებსა და დაწესებულებებს, რომელნიც მომარაგების მხრივ მიმაგრებულნი არიან საქართველოს „სახვაჭრობასთან“, აგრეთვე იმ ორგანიზაციებსა და დაწესებულებებს, რომლებსაც განუკარგავი აქვთ მიიღონ საქონელი საქ. „სახვაჭრობის“ საშუალებით, არა უგვიანეს ა. წ. 25 ნოემბრისა წარმოადგინონ თავიანთი დაკვეთები უმედეგ საქონელზე:

- I. ლითონის საქონელი** რკინა სახურავი, საღმრწნებლო, მავთული, კალა, თუთია, ბაბიტი, ლურსმანი. მიღები წყალსადენისა და საკანლიზაციო წყლის არმატურა, რელსები, კოჭები, რკინის კასრები. ხელსაწყოები: სადურგლო, სახურო, სამკედლო და საზენკლო. კარ-ფანჯრის რკინეული—ბოქლომები, ფალები, საკეტები, შპინგალეტები, ხრახნები და სხვა საზომი ხელსაწყოები: სასწორები, საწონები, მეტრები, რულეტები და სხვ. ცეცხლქრობები. თოკები.
- II. ქიმიკატები** საღებავები ანილანის რუსული და უცხოეთის. ლაქები ზეთის და სპირტის. სკიპიდარი. ბურა. თუთიას შაბიამანი. ნიშადური. სოდა. კალსტიური. სათეთრებელი გახეხილი და მშრალი. ოლიფა. გოგირდმუკვა და მარილმუკვა. წებო. კანიფალი. კოქსი. ანტრაციტი. აზბესტი. რეზინის ტენნიკური ნაწარმები.
- III. ხე-ტყის გასაღები** საწინებელი, საყუთე ნახერხი მასალა და მრგვალი ხე-ტყე, ფანერა.
- IV. საშენებელი გასაღები და შინა** ცემენტი. ასფალტი, გუდრონი. ფანჯრის მინა ბემის და შტრალო. მინების ჩასმის საშუალები. სანიტარული ფიანსი. თიხა. აგური. გაჯი. კირი. შპალერი, მარმარილო მთლიანი და მოზაიკური.
- V. სილიკატები და საგებურაო საქონელი** ბოთლები მონობოლოური და კომერციული. ლამპის შუშები. სარკები. შუშის წვირილი ჭურჭელი. ჭურჭელი რკინის—ემალიანი. საწოლები. ლამპის პატრუქები. ნავთის სამზარეულოები და პრემუსები. ლამპები და სანთურები. ფანრები „ლამპრა“. დგამი.
- VI. სასურსათო და სხვა საქონელი** თივა. შვრია. ქერი. შაქარი. საპონი. სანთელი. ჩაი. მაკარონი და ვერმიშელი. ბურღული. ბადაგი. მარილი. ქაღალდი. მუყაო. ბამბა. ტომრები, ჭილობი და პარკები. ბაწარი. სპეცტანისამოსი. ტენნიკური წებნაქსი გარნიტოლო. ბრეზენტები. ნართი. ტყავი—საკრავი და ტენნიკური. ტყავის ფურნიტურა სპეცფესაცემული.

დაკვეთები საქონლის თვითნებულ კატეგორიანზე ცალკე უნდა იქნას წარმოდგენილი, სახვაჭრობა გადასულია განუწყვეტელ საშუალო კვირავა.

გ ა მ მ ე რ ბ ა .

„მ უ შ ა“

ყოველდღიური მასიური გაზეთი
მიიღება ხელისმომწერა 1930 წლისათვის
ცალკე № 2 კაპ. თვიურად 50 კაპ.

ყოველკვირეულ იუმორისტ. ჟურ. „ტარტაროზი“-ს დამატებით 70 კაპ.
ტფილისში—მთავარ კანტორაში (ჯორჯიაშვილის ქ. № 6). პროვინციაში—მთავარ კანტორის განყოფილებებში და ფ.-ტელეგრაფში.

„ტარტაროზი“-ს ელემენტალური სუთქლიანი გეგმა

ეროვნული
ბიბლიოთეკა
საქართველო

